

Súd: Krajský súd Bratislava  
Spisová značka: 2To/114/2012  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512010349  
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2012  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Králiková  
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1512010349.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľudmily Králikovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikuša a JUDr. Denisy Mészárosovej, v trestnej veci obžalovaného O. A. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T 56/2012 zo dňa 25.06.2012, na verejnom zasadnutí konanom dňa 04. októbra 2012 takto

### r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

S použitím § 322 ods. 3 Tr. poriadku

sa obžalovanému O. A., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale  
bytom, R., O. XX

u k l a d á

Podľa § 208 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

### o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T/56/2012 zo dňa 25.06.2012 bol obžalovaný O. A. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona na tom skutkovom základe , že

v Bratislave v bytovom dome na O. ul. č. XX v byte na meno A., od konca mesiaca október 2010 až do 11.01.2012 týral poškodenú manželku Y. A., tým spôsobom, že sa jej opakovane pod vplyvom alkoholu vyhrážal zabitím, že ju podreže, prikladal jej kuchynský nôž ku krku, pravidelne jej vulgárne nadával, pľul jej do tváre, urážal ju tým, že jej hovoril, že spáva so svojimi bratmi, sestrou, bájaval ju, trhal jej vlasy, hádzal do nej predmety, bránil jej v spánku, čím jej spôsoboval neustále psychické utrpenie a fyzické utrpenie, pričom toto konanie obvineného vyústilo dňa 11.01.2012 v čase o 15.45 hod., keď prikázal poškodenej, aby si sadla do fotelky v izbe a začal sa jej pýtať s kým spala, vulgárne jej nadával, kričal, že spáva so svojimi bratmi, so svojou rodinou dokonca i so svojou sestrou, pľul poškodenú do tváre, hodil do nej 1,5 l fľašu sódy do polovice plnú a ovládať na televízor, ťahal ju za vlasy, keď chcela odísť preč z izby, chytil j za ramená a hodil späť do fotelky, kde ňou lomcoval a sácal o operadlo fotelky a

popri tom sa jej vyhrážal zabitím, podrezaním krku, za poškodenou potom prišiel do kuchyne, kde sa išla napiť vody, zo zásuvky vzal kuchynský nôž s hnedou rúčkou, ktorý jej priložil ku krku a povedal, že ju podreže, no nič jej neurobil a nôž odložil späť do zásuvky.

Za to bol obžalovanému podľa § 208 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 37 písm. m/, § 38 ods. 1, ods. 4 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona bol obžalovaný pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Proti tomuto rozsudku, vo vzťahu ku všetkým jeho výrokom, podal v zákonnej lehote v zmysle § 309 ods. 1 Tr. poriadku odvolanie obžalovaný O. A..

Odvolanie obžalovaného bolo odôvodnené písomným podaním obhajcu. V dôvodoch svojho odvolania, podaných prostredníctvom obhajcu, uviedol, že sa s rozsudkom súdu prvého stupňa nestotožňuje.

Obžalovaný v odvolaní priznáva, že s poškodenou prežívali dosť búrlivé manželstvo, často sa hádali a je možné, že jej pod vplyvom alkoholu aj ublížil. Jeho správanie však nikdy neprekročilo hranicu bežných domácich hádok. Potom, čo vytriezvel sa bývalej manželke vždy ospravedlnil. Takto žili desiatky rokov a vychovali spolu päť detí. Jeho konanie nikdy nenaplnilo skutkové znaky trestného činu. Dôkazy produkované vo veci sú podľa názoru obžalovaného nejednoznačné a nedostatočné na uznanie viny. Obžalovaný sa odvoláva aj na závery znalca PhDr. B. O., nakoľko nie je vôbec jednoznačné, že došlo z jeho strany k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu.

Vzhľadom na uvedené, navrhol odvolaciemu súdu v zmysle zásady in dubio pro reo oslobodiť ho spod obžaloby.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajca obžalovaného zotrval na dôvodoch písomne podaného odvolania. Zdôraznil, že situácia u obžalovaného sa zmenila, došlo k rozvodu manželstva a poškodená opustila ich spoločný byt. Pre prípad prepustenia na slobodu došlo teda k zamedzeniu ďalších konfliktných situácií. Obhajca vyslovil názor, že konaním obžalovaného nedošlo k naplneniu znakov žalovaného trestného činu, preto žiada o oslobodenie svojho klienta. V prípade, že súd dospeje k rozhodnutiu o vine, trest považuje za neprimeraný a žiada uloženie miernejšieho trestu.

Zástupkyňa krajského prokurátora navrhla odvolanie zamietnuť, nakoľko bol správne zistený skutkový stav. Takisto vyjadrila názor že konanie obžalovaného je v celom rozsahu preukázané výpoveďou poškodenej a ostatnými vykonanými dôkazmi. Uložený trest považuje za primeraný.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí v rámci posledného slova odkázal na dôvody odvolania uvedené obhajcom. Svojej manželke sľúbil pred oltárom život v dobrom, aj v zlom. Priznal, že boli určité hádky, ale samotné konanie tak, ako je popísané v spise a vypovedané poškodenou, je vecou jej svedomia.

Krajský súd v Bratislave v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ale mohli by odôvodňovať podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, pričom zistil, že okresný súd pri svojom rozhodnutí porušil ustanovenia Trestného zákona v súvislosti s ukladaním trestu.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení

všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odvolačný súd pri plnení revíznej povinnosti zistil, že dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa boli objasnené všetky základné skutočnosti dôležité pre trestné stíhanie tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 119 ods. 1 Tr. poriadku. Okresný súd pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich spôsob vykonávania dôkazov, pričom sa nedopustil žiadnych závažných chýb, ktoré by mohli mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci alebo v dôsledku ktorých by došlo k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu.

Vychádzajúc z uvedených dôkazov, okresný súd správne zistil skutkový stav, získané dôkazy aj správne vyhodnotil a následne dospel k správne mu záveru o tom, že obžalovaný naplnil svojím konaním všetky znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona.

Pri uznaní viny sa okresný súd správne opieral predovšetkým o výpovede poškodenej Y. A., svedkov W. A. a L. A. a závery znaleckého posudku z odboru psychológie.

Postoj obžalovaného O. A. k vznesenému obvineniu sa v priebehu trestného stíhania menil, nakoľko pri svojom prvom výsluchu popieral akékoľvek vyhrážanie či fyzické napadnutie svojej manželky. Ak sa hádali, išlo vždy iba o bežné rodinné hádky. Na hlavnom pojednávaní už obžalovaný pripustil, že sa svojej manželke vyhrážal, nadával jej a hádzal po nej predmety, avšak tak, aby jej neublížil. Priznal, že poškodenej prikladal na krk kuchynský nôž, bolo to však preto, že sa sama chcela podrezať a ukázal, že by to mohol urobiť aj on. Poškodenej netrhal vlasy, ani jej nikdy nebránil v spánku.

Poškodená Y. A. vo svojich výpovediach v prípravnom konaní podrobne vypovedala k jednotlivým útokom. Jej výpovede z prípravného konania (s výnimkou výpovede, ktorá bola vykonaná pred vznesením obvinenia) boli na hlavnom pojednávaní prečítané, nakoľko poškodená využila svoje právo a odmietla k veci vypovedať. Začiatok agresívnych prejavov zo strany obžalovaného spája s jeho prepustením z výkonu väzby koncom mesiaca október roku 2010. Hneď po jeho návrate domov začali žiarlivostné scény pod vplyvom alkoholu, vulgárne nadávky, ktoré obžalovaný používal aj v prítomnosti príbuzných poškodenej. Poškodená bola nútená zostať aj so synom u svojej sestry, aby sa vyhla obžalovanému. Asi po troch týždňoch, keď sa vrátila do spoločného bytu, pokračovali hádky, bitky oplývajúce, vulgárne nadávky, neustále upodozrievanie z nevery. U obžalovaného sa vyskytli 3-4 dni, počas ktorých sa správal normálne, obvykle to bolo potom, čo sa poškodená aj synom vrátili k nemu.

Počas tohto obdobia podala poškodená na obžalovaného trestné oznámenie, ktoré vzala pod nátlakom späť a bola stíhaná za krivé obvinenie. Správanie obžalovaného napriek tomu stále pretrvávalo, denne poškodenú vypočúval s kým mala pomer, fackal ju a oplýval. Počas toho, ako ju vypočúval, bral si do ruky nôž, prikladal ho poškodenej ku krku a vravel, že takto ju raz ako sliepku podreže.

Pretrvávajúce útoky zo strany obžalovaného poškodená psychicky nezvládla, začala po obžalovanom vrieskať, schmatla nôž a chcela sa s ním bodnúť do brucha. Obžalovaný jej v tom zabránil, hodil ju do kresla a udieral ju ovládačom od televízie a fľašou minerálky. Obviňoval ju zo sexuálnych kontaktov s vlastnou sestrou a bratom a z predaja drog. Posledný konflikt vyvrcholil tým, že poškodená v strachu ušla z domu, pričom bola bosá a mala iba domáce oblečenie a utekala na políciu.

Tvrdenia poškodenej sú v súlade s výpoveďou maloletého syna poškodenej a obžalovaného W. A., ktorý bol zákonným spôsobom vypočutý v prípravnom konaní. Svedok primerane svojmu veku popisuje bitku v podobe faciek a kopancov, ktoré poškodená dostávala od obžalovaného, vyhrážanie s nožom, že ju zabije.

S výpoveďou poškodenej korešponduje aj výpoveď svedkyne L. A.. Niektoré údaje mala svedkyňa sprostredkované od svojej sestry a tiež sama videla modriny na jej tvári, v oblasti očí a videla, že sestra je vystresovaná. Pred obžalovaným viackrát utiekla a prišla ku svedkyňi spolu so synom W.. Pretože poškodená obžalovanému stále verila a ľúbila ho, vždy sa ku nemu vrátila. Útoky voči poškodenej vyvrcholili 11.01.2012, kedy poškodená pred obžalovaným ušla z bytu. Od syna poškodenej sa svedkyňa dozvedela, že obžalovaný ju znovu zbil a zo strachu pred ním ušla.

Výpovede poškodenej a svedkov tak ako to konštatuje vo svojom rozhodnutí aj súd prvého stupňa, potvrdzujú aj závery znaleckých posudkov, najmä závery znalcov z odboru psychológie D.. B. O. a D.. Y. E., D.. Znaleckým skúmaním poškodenej Y. A. bolo zistené, že ide o osobu v zásade schopnú správne vnímať a interpretovať pôsobiace podnety a aj schopnú správne ich reprodukovovať. Je u nej prítomný sklon k „dramatizácii“ prežívania pri reakciách na podnety, čo sa môže prejavovať v tom, že zvýrazňuje ich intenzitu. Znalcom zistené údaje svedčia o tom, že poškodená pociťovala správanie obžalovaného negatívne, vyvolávalo v nej tenziu, ale zrejme aj pocity výraznejšieho hnevu. Nemožnosť prejať hnev voči manželovi, ktorého sa bála, zvýrazňovala pocity napätia. Táto situácia sa mohla podieľať na symptómoch, ako je napríklad zhoršený spánok, znížená chuť do jedla. U poškodenej boli prítomné niektoré prejavy, ktoré sa vyskytujú pri „syndróme týraných žien“ - pocit neistoty, nechúť do jedla, strhávajú sa pri hluku. Možno sem zaradiť aj fakt, že poškodená sa k manželovi stále vracala, napriek jeho násilnému správaniu a nevedela na jeho správanie adekvátne reagovať. Na druhej strane neboli prítomné známky depresie, či výraznejšieho strachu a poškodená nemá tendenciu obviňovať sa za to, čo sa okolo nej dialo.

Zo záverov psychologického vyšetrenia maloletého W. A. vyplynulo, že nemá sklony konfabulovať, ani sklony k lživosti. Je schopný hodnoverne popísať udalosti, ktoré prežil a nezistila sa u neho tendencia tieto udalosti skresľovať.

Po starostlivom zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov, odvolací súd zdieľa názor súdu prvého stupňa, že vina obžalovaného bola bezpečne preukázaná. Ani odvolací súd nemal dôvod neveriť výpovediam poškodenej, nakoľko ostatné vykonané dôkazy jej tvrdenia podporujú a tým obranu obžalovaného jednoznačne vyvracajú. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Takisto dospel k správne záveru, keď konanie obžalovaného O. A. kvalifikoval podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby. V dôsledku agresívneho správania obžalovaného, najmä pod vplyvom alkoholu, bola poškodená vystavovaná permanentnému tlaku, bola nútená opúšťať spoločný byt, aby zabezpečila pre seba a svoje maloleté dieťa kludnejšie prostredie. Správanie obžalovaného vyvolávalo u nej napätie, ktoré podmieňovalo výskyt ďalších nepriaznivých symptómov - zhoršený spánok, znížená chuť do jedla. V posudzovanom prípade bol v konaní obžalovaného preukázaný hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti, pričom jeho konanie sa vyznačovalo určitou trvalosťou.

Z vykonaného dokazovania vyplýva nespochybniteľný záver o tom, že poškodená Y. A. je vo vzťahu k obžalovanému blízkou osobou v zmysle § 127 ods. 4 Tr. zákona. Súčasne bolo preukázané ponižujúce sa správanie obžalovaného voči poškodenej, vyhrážanie, fyzické násilie, vyvolávanie strachu, pohrdavé zaobchádzanie, ktoré ohrozili jej fyzické a psychické zdravie, čoho dôkazom sú najmä závery znaleckého posudku z odboru psychológie. Osobitným kvalifikačným znakom v zmysle § 208 ods. 2 písm. c/ Tr. zákona je skutočnosť, že obžalovaný spáchal konanie opísané v základnej skutkovej podstate, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený. Ide o odsúdenie Okresným súdom Bratislava V zo dňa 27.10.2010 sp. zn. 2T 161/2010, právoplatné dňom 29.10.2010. Obžalovaný sa aj v spomenutom prípade dopustil zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona a poškodenou bola aj v tomto prípade manželka Y. A..

Okresný súd však pochybil pri úvahách súvisiacich s výrokom o treste, neprihliadol najmä na zásady ukladania trestov uvedené v § 38 ods. 1 Tr. zákona. Preto bolo nutné v tejto časti vyhovieť odvolaniu obžalovaného, zrušiť výrok o treste a nahradiť ho novým výrokom, ktorý bude v súlade s Trestným zákonom.

Je potrebné uviesť, že okresný súd postupoval nesprávne, keď uznal obžalovanému jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m/ Tr. zákona. Vychádzajúc z odpisu registra trestov, obžalovaný bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný, avšak v prvých piatich prípadoch ide o zahladené odsúdenia, na ktoré nie je možné prihliadať ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona. V poradí posledným odsúdením je už spomenuté odsúdenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona z 27.10.2010. Na toto odsúdenie však nie je možné prihliadať ako na priťažujúcu okolnosť, pretože táto okolnosť je súčasne okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby a došlo by tak k dvojitému pričítaniu tej istej okolnosti. Ak by sme pripustili postup, ktorý zvolil okresný súd, išlo by o zjavný rozpor so zásadou upravenou v ustanovení § 38 ods. 1 Tr. zákona.

Podľa § 38 ods. 1 Tr. zákona na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

Krajský súd preto konštatuje, že u obžalovaného nebola zistená žiadna poľahčujúca, ani priťažujúca okolnosť a trest je potrebné vymerať v rozpätí zákonnej trestnej sadzby od siedmich do pätnástich rokov tak, ako je upravená v § 208 ods. 2 Tr. zákona.

Krajský súd po zohľadnení kritérií upravených v § 34 ods. 1, 4 Tr. zákona zvolil výmeru trestu na dolnej hranici trestnej sadzby, pričom stanovená výmera je dostatočne citeľným zásahom, avšak súčasne vzhľadom na všetky zistené a už konštatované okolnosti prípadu a okolnosti na strane obžalovaného, zásahom primeraným.

Podľa názoru odvolacieho súdu nie je v prípade obžalovaného O. A. potrebné pôsobiť trestom dlhšieho trvania a to s prihliadnutím na spôsob spáchania činu a najmä jeho následky. Znalec z odboru psychológie vyslovil predpoklad, že poškodená sa s dôsledkami pôsobenia „škodlivých podnetov“ dokáže do istej miery vyrovať tak, aby mohla primerane fungovať. Nebol u nej konštatovaný syndróm týranej ženy, ale iba niektoré jeho atribúty a za účelom odstránenia nepriaznivých následkov trestného činu nebolo u nej potrebné žiadne terapeutické pôsobenie.

V súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona bol obžalovaný správne zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody. Tento výrok bol fakticky iba prevzatý z prvostupňového rozhodnutia, nakoľko nebol zistený žiadny dôvod na jeho zmenu.

Z týchto dôvodov krajský súd po zrušení napadnutého rozhodnutia rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.